

Prisen kan gå ned

KVOTE: Knut Haagensen i Jangård Export mener at en økt torskekvote med 100.000 tonn for Norge, Russland og tredjeland, sammen med den økonomiske krisen i flere EU-land, kan føre til at torskeprisen kan komme til å gå ned i stedet for opp slik mange fiskere forventer. – Årsaken til at omsetningen gikk greit i år var at det gikk mye til klippfisk, men det trenger ikke være situasjonen kommende år. Det er heller ikke tvil om at krisen som rammer EU-landene nå er verre enn finanskrisen i 2009 sier Haagensen.

Mer til de minste

KVOTERÅD. Den første reaksjonen til kystfisker Leif Karlsen i Laukvik i Lofoten på utsiktene til økning i totalkvotene av torsk i nord, er både slående og litt morsom: – Å nei. Ikke større kvote. Da er vi nokså sikre på at det blir mindre på hver enkelt i den minste flåten! Frustrasjonen har nemlig vært stor i den minste flåten de siste årene over at kvoteøkninger har kokt bort i kålen, enten ved at overreguleringa har blitt redusert eller at kvoteøkninga har gått til andre mer eller mindre gode formål, enten det nå er turistfiskeavsetninger, forskningsfangst eller andre ting.

– For høy kvote

KVOTERÅD: Fiskekjøper og eksportør Steinar Eliassen har vært blant de mest kritiske til torskekvoteene det siste tiåret. Han mener de har vært latterlig lave. Nå mener han pendelen slår motsatt vei. –Vi bør nøye oss med 650.000 tonn, og så holde det der i mange år framover. Langsiktighet og stabilitet er det aller viktigste for å få maksimalt ut av torskbestanden, mener Norfra-direktøren.

Eliassen hevder at havforskerne var altfor konservative i sine kvoteråd i perioden etter år 2000. Det førte til sug i markedet og ei prisøkning som kulminerte med hysteriske priser i 2008. –Nå er kvotene på et normalnivå som de antagelig burde vært på hele tiden. Nå må vi lære av historien, spare på overfloden, og investere den langsiktig slik at vi kan beholde tilsvarende kvote også i 2014 og i 2020, mener Tromsø-direktøren.

KVOTERÅD

Se på disse tabellene over gytebestandsutviklingen på torsk og hyse i Barentshavet. De viser at alle grenser er sprengt, alle mål er nådd, og overfloden råder i det nordlige spiskammer.

Terje Jensen og Jon Eirik Olsen

Harstad

Barentshavet er kort og godt på topp akkurat nå, og har aldri produsert mer torsk og hyse. Resultatet er kvoteråd på disse artene som man nesten ikke turde drømme om for bare få år siden.

Det internasjonale havforskningsrådet har landet på ei kvoteanbefaling til neste år på 703.000 tonn torsk og 303.000 tonn hyse. Det er formidable tall. Hyserådet har man aldri før vært i nærheten av. Torskerådet var høyere i 1997. Men det skyldtes ene og alene at havforskerne hadde regnet feil!

Bobler over

Det har de ikke gjort nå, i følge Norges mann i det internasjonale havforskningsrådet, Sigurd Tjelmeland. De har tvert om vært meget forsiktige og konservative, og tatt alle mulige forbehold.

Men velstanden er rett og slett bare ikke til å underslå. Det bobler over av fisk i Barentshavet akkurat nå. Og slik vil det være i minst 2 - 3 år framover. Det er nesten ikke skyer på bestandshimmelen.

Økt vekst

–Loddebestanden er på et rimelig godt nivå. Og den individu-

Utviklingen vil flate ut nå i 2 - 3 år. Så må vi nok regne med en viss nedgang i bestand og kvoter.

Sigurd Tjelmeland, norsk ICES-representant.

elle veksten i torskbestanden har faktisk vist en liten økning sammenlignet med i fjor, forteller Tjelmeland.

Det betyr at den samtidige overfloden av flere arter, med høyt beitepress på lodde, enn så lenge ikke gir tegn til matmangel og tilbakegang i bestandsutviklingen.

Flater ut

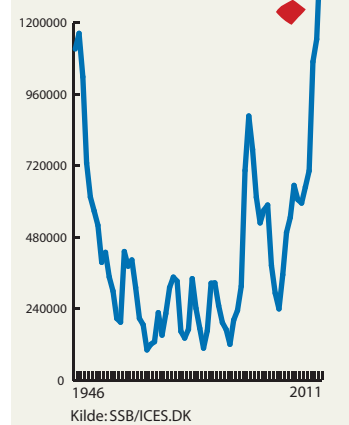
Men det vil komme etter hvert i torskbestanden. Der vet man at de årsklassene som nå er på vei inn i gytebestanden, er mindre enn de som har kommet inn de siste årene. –Utviklingen vil flate ut nå i 2 - 3 år. Så må vi

FAKTA: KVOTERÅD

- Torsk: 703.000 tonn (607.000 tonn)
- Hyse: 303.000 tonn (243.000 tonn)
- Sei: 173.000 tonn (204.000 tonn)
- Blåkveite: Maks 13.000 tonn (13.000 tonn)
- Uer: Kun bifangstfiske (bifangstfiske)
- Snabeluer: lav bifangst (8600 tonn i internasjonalt farvann)

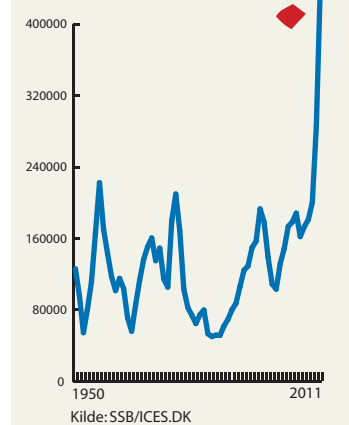
ICES: Torsk

Mengde i millioner tonn

ICES: Hyse

Mengde i millioner tonn

nok regne med en viss nedgang i bestand og kvoter, forteller Tjelmeland.

Den tilbakegangen, om 3 - 4 år, kan altså også bli forsterket dersom for eksempel lodda igjen må slåss med sild i Barentshavet. Da får vi en noe mindre bestand som ikke bare kan meske seg i yndlingsretten lodde.

Drømmesituasjon

Men inntil da: En drømmesituasjon. Aller mest overveldende er gytebestanden av hyse som forventes å være på 444.000 tonn til neste år. Av grafen går det fram at det meste som er målt tidligere, er 222.000 tonn i 1956. Det er altså snakk om akkurat dobbelt så mye som det meste man har sett før. En dobling av «verdensrekorden».

Når det gjelder torsk, er det vel ingen som har trodd at det noen sinne ville bli så mye torsk i Barentshavet som det var de første årene etter andre verdenskrig hvor det var fem år med tilnærmet fiskestopp. Men den gang ei. Allerede i fjor og i år har vi vært oppe på samme nivå med en gytebestand på rundt 1,1 millioner tonn. Til neste år lyder prognosen på 1,488.000 tonn med gyteklar torsk i Barentsha-

TORSK I LANGE BANER: Her fra kaia til Ole K. Rostad på Hamnøy i Lofoten

vet. Man har kort og godt aldri sett maken!

Varmen

Det store spørsmålet er selvsagt: Hva er forklaringen på all overfloden? På hyse var det tidligere vanlig med en sterk årsklasse som opprettholdt hele bestanden, og torskbestanden hadde noenlunde det samme preget. De siste ti årene har det trillet ut nye, sterke årsklasser nærmest hvert eneste år, som

perler på en snor. –Det er nærliggende å tenke i temperatur og oppvarming, understøttet av god forvaltning. Rekrutteringen av torsk og hyse har vært påfallende jevnere de to siste tiårene enn før. Det kan skyldes at vi har bedre yngelvern enn før. Men det er også sannsynlig at det er noe i miljøet som endrer seg, mener Tjelmeland.

redaksjonen@fbfi.no
Telefon: 55 21 33 00

Din komplette elektropartner

- × elektronikk
- × skipsinstallasjon

KVISTAD

Tel: 77 85 00 00 - 95 94 99 99
firmapost@kvistad.no

SAILOR

Finnsnes

Tromsø